Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. No. 215. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, FRIDAY, NOVEMBER 13, 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЛИСТОПАДА 1981 Ч. 215. VOL. LXXXVIII.

Біля 1,000 осіб взяло участь в маніфестації

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 7-го листопада ц.р., в день коли совєтські можновладці в Совєтському Союзі і у вільних країнах світу, зокрема у своїх амбасадах, відзначали 64-ту річницю так званої жовтневої революції, тут, біля приміщення головної кватири Об'єднаних Націй і поблизу будинку совєтської місії до ОН на 67-ій вулиці і Лексингтон авеню, відбулась антикомуністична демонстрація, що її організатором був спеціяльний комітет покликаний Організаціями Українського Визвольного Фронту.

В демонстрації, яка проходила під гаслом „В обороні національних прав України у 40-річчя відновлення української держави Актом з 30-го червня 1941 року" і яку патронував Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА, взяло участь, згідно з інформацією телевізійної станції Сі-Би-Ес і оцінкою поліції, біля 1,000 осіб і кавалькада авт у числі 40 автомобілів з відповідними транспарентами.

Зібрані учасники на Гаммаршолд пляза розпочали програму відспіванням американського і українського національних гимнів, що їх інтонувала співачка Світляна Тонкошкур-Вожаківська, молитвою, що її провів о. протоєрей Іван Ткачук з Української Православної Церкви, і коротким вступним словом голови Організаційного Комітету проф. С. Вожаківського і голови КОУАО інж. М. Шпонтака, які говорили не тільки про цілі маніфестації, але також зупинилися коротко над злочинами Москви в Україні у різних періодах існування червоної імперії. М. Шпонтак, який говорив англійською мовою, привітав також присутніх гостей, зокрема конгресмена Маріо Біяджі та численних представників поневолених націй. Координатором демонстрації був Роман Зварич.

Довше привітання чи радше звернення до учасників виголосив конгресмен Біяджі, підкреслюючи справедливу вимогу українців для відновлення їхньої самостійної держави, тепер поневоленої совєтською Росією. Прочитано також привітання на письмі від сенатора Алфонса Д'Амато, у якому він дорікає американським політичним діячам і речникам Уряду, що вони ще й досі не визнали совєтського агресивного імперіялізму загрозою для цілого світу. Він теж висловив надію, що президент Роналд Реґен скріпить мілітарні сили ЗСА, щоб привернути З'єднаним Стейтам Америки втрачений престиж.

Довше слово українською мовою виголосив Володимир Мазур, а англійською д-р Аскольд Лозинський. Короткі привіти склали: Алмір Йонусі, голова афганістанської асоціяції борців за свободу і Абдулаг Квая, голова туркестансько-американської асоціяції.

З-під Об'єднаних Націй кавалькада авт і пішоходи рушили походом під будинок совєтської місії, де відбулась коротка програма, у якій виступив з коротким зверненням Ерні Гока, репрезентант мадярських борців за свободу та інші. Молодь і старші співали пісні і скандували гасла, такі як, наприклад: „звільніть Шухевича і Руденка!", „заберіться москалі з України!", „вимагаємо свободи для поневолених народів!" тощо.

Р. Зварич прочитав також резолюцію, яка була одобрена гучними оплесками. Співом „Не пора" і українського національного гимну закінчилась ця, на думку організаторів, вдала маніфестація, вийми з якої передавала телевізійна станція Сі-Би-Ес на програмах новин та дві інші телевізійні станції — русло п'ять і сім.

УНС на допомогу Музеєві УВАН

Серед різних дотацій на національні і харитативні цілі, що їх кожного року уділяє Головний Уряд УНСоюзу, призначено дотацію на допомогу Військово-Історичному Музеєві УВАН у Вінніпегу. На фото вгорі головний контролер мгр Іван Геврик (другий справа) вручає чек о. д-рові О. Барановї в присутності двох інших членів Президії УВАН (зліва) — д-ра Я. Розумного і д-ра М. Марунчака.

Округа УНСоюзу Нюарку відбула організаційні наради

Нюарк, Н. Дж. — В суботу, 17-го жовтня ц.р., тут в залі Українського Народнього Дому в Ірвінгтоні відбулися організаційні наради нюаркської Округи УНСоюзу, яка об'єднує 21 відділ, що нараховують разом понад 2,400 членів.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Юліян Баранюк, а секретарював Роман Лапичак. Відкриваючи наради, Ю. Баранюк привітав приявних, між ними головного організатора Василя Оріховського, як також колишнього головного предсідника Йосипа Лисогора. Голова коротко з'ясував ціль наради та висловив подяку членам Комітету Союзового Дня, який відбувся 24-го серпня ц.р. Також сказав, що відбулися наради чотирьох Округ, на яких вибрано Комітет для влаштування наступного Союзового Дня, що було подано в „Свободі" і через помилку пропущено імена секретаря Р. Лапичака і касира Володимира Боярського. В дальшому подав здобутки нових членів Округи за 1981 рік.

Запрошений до слова головний організатор В. Оріховський обширно представив стан організаційних здобутків УНСоюзу. Він теж заторкнув фінансову ділянку, доказуючи циферно стабільність господарки УНСоюзу, як теж сказав, що всі поверхи Української Будівлі є винетовані. Порушив справу побудови на Союзівці дому для старших віком членів УНСоюзу. Поінформував присутніх про перебіг переговорів в справі злуки УНСоюзу і УБСоюзу, доказуючи, що це скріпило б спільні сили до кращої союзової і громадської праці. Головний організатор апелював до присутніх включитися в осінню кампанію і допомогти придбати намічену квоту членів.

У цьогорічній кампанії наступні секретарі придбали членів: Відділ 14-ій (секретар М. Отрок) — 6 членів, Відділ 27-ий (секретар Р. Лапичак) — 4 членів, Відділ 37-ий (секретар Анна Гнатюк) — 1 член, Відділ 76-ий (секретар Юлія Демчук) — 5 членів, Відділ 133-ій (секретар Я. Леськів) — 1 член, Відділ 172-ий (секретар В. Осадчук) — 5 членів, Відділ 214-ий (секретар Анна Твардовська) — 4 члени, Відділ 234-ий (секретар І. Іваник) — 1 член, Відділ 371-ий (секретар Ю. Баранюк) — 8 членів.

Опісля відбулася дискусія, в якій забирали слово мгр Володимир Сенежак, Й. Лисогір, І. Іваник, В. Боярський, Стефанія Степців, Мирослав Дереш, Андрій Кейбіда, Семен Чорномаз і Ольга Осередчук.

Закінчуючи наради, голова Округи Ю. Баранюк подякував за участь і запевнив, що Округа доложить всіх зусиль, щоб до кінця року виконати квоту.

ВІДЗНАЧАТЬ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ ЗП УГГ

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 14-го листопада ц.р., о год. 5-ій по полудні тут у Пластовому Домі при 140 Друга авеню відбудеться зустріч з українським громадянством, що його влаштовує Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи з нагоди п'ятої річниці від дня заснування групи. Перший раз перед громадою Ню Йорку виступить член Групи д-р Володимир Малинкович та інші члени. Представник чикагського Комітету Оборони Людських Прав в Україні Юрій Миськів, продемонструє кінокомтаж виготовлений до п'ятиріччя УГГ.

КРИЗА В ЕВРОПІ ЗРОСТАЄ

Лондон, Англія. — Тиск Совєтського Союзу в Західній Европі зростає швидко й доходить до загрозливих розмірів. Останні багатотисячні демонстрації пацифістів в Західній Німеччині, Англії, Франції та інших країнах, які виявили багато протиамериканського, а зате прихильну поставу до Москви дали їй надію піднесенням натиску проти Европи до найвищого пункту добитися европейської капітуляції.

Москва ніколи не скривається з тим, що вона прямує до фінляндизації Европи. Москва обіцяє, що вона аж ніяк не плянує висилати своїх армій до західніх европейських країн, якщо вони стануть невтральними, а в дійсності запереченому протиставиться совєтській агресивній політиці в світі. Останнє інтерв'ю Леоніда Брежнєва, опубліковане в західньонімецькому журналі „Дер Шпіґель", дуже виразно вказує, що Москва готова піднести натиск проти Европи значно вище, як це мало місце дотепер, а навіть Брежнєв підкреслив можливість війни в Европі.

У Вашінґтоні з можливістю совєтського несподіваного нападу на Західню Европу рахуються здавна, бо постійне нагромаджування совєтських військ і модерної зброї по совєтському боці залізної заслони, заміна окупаційних совєтських формацій в Східній Німеччині, Чехо-Словаччині та Польщі ударними, дислокація тих частин і т. п. кажуть бути обережними. Керівні американські чинники зокрема стурбовані можливістю совєтського наступу в Західньому Берліні.

ЗСА робить усі потрібні заходи для того, щоб не допустити до такого розвитку подій. Державний секретар ЗСА Александер Гейґ у своєму виступі перед сенатською Комісією для зовнішніх зв'язків 4-го листопада, ствердив, що ЗСА і НАТО мають приготовані пляни на такий випадок, передбачені є заходи включно з ужиттям для остороги совєтського командування і совєтського проводу атомного вибуху з малою вибуховою силою, або високо в повітрі над наступаючими совєтськими з'єднаннями. Гейґ підкреслив, що нуклеарна війна між обидвома надпотугами — ЗСА і ССCP — не принесла б перемоги ні одній з них і тому треба зробити всі можливі протизаходи й мати готовими до вжитку такі могутні оборонні засоби, наявність яких стримала б Москву від намічуваної великої авантюри.

Голова Комісії для зовнішніх зв'язків Сенату сенатор Чарлс Персі висловився з признанням про такі протизаходи проти агресивних намірів Москви. Він також заявив, що для стримання дальшого розгортання Москвою її агресивних плянів було б доцільно відбути „зустріч на вершинах" Президента ЗСА з генеральним секретарем КПСС Брежнєвом.

В ПОЛЬЩІ ВСЕ ЩЕ НЕЯСНА СИТУАЦІЯ

Варшава, Польща. — Не зважаючи на деякі оптимістичні настрої в офіційних урядових колах і переведені розмови між керівниками трьох найповажніших сил в Польщі—уряду, Римо-Католицької Церкви і вільної профспілки „Солідарність" — ситуація в Польській Народній Республіці все ще напружена, а самовільні страйки в багатьох місцевостях тривають вже більше як два тижні.

Перший секретар Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії Войцех Ярузельскі заявив в кінці минулого тижня, що уряд зі свого сторону поробить вже всі заходи, щоб покінчити зі страйками і, після покликання до життя Ради взаємної співпраці, взятися серйозно за розв'язку економічних та загально-суспільних питань в країні. Ярузельскі підкреслив добру волю усіх трьох сторін і додав, що уряд поборюватиме анархію і антидержавні виступи, які, на його думку, підривають престиж польської держави не тільки в соціялістичному таборі, але також на Заході.

Про застосування твердої лінії В. Ярузельскі, який як відомо, є генералом армії, міністром оборони і прем'єр-міністром, вже раніше згадував про це під час перебрання функції першого секретаря ПОРП від Станіслава Кані. У цьому випадку він однак похвалив поставу примаса Польської Католицької Церкви архиєпископа Юзефа Ґлемпа і голови Крайового комітету вільної профспілки Леха Валенсу. Оптимістичне про ситуацію в Польщі висловились також обидва згадані співрозмовці Ярузельського, хоч Лех Валенса натякав на можливість погіршення ситуації, якщо уряд не прийме пропозиції проф спілки. Зі своєї сторони „Солідарність" піде на певні концесії, але тільки після прийняття урядом пропозиції зорганізованого робітництва і дозволу на доступ профспілки до засобів масової інформації.

Після розмов архиєпископ Ю. Ґлемп виїхав до Ватикану на чолі групи польських паломників. При тій нагоді він запросив Папу Івана Павла II знову відвідати Польщу в наступному році і взяти участь у святочному відзначенні 600-річчя перевезення ікони Матері Божої на Ясну Гору в Ченстохові. Папа не відповів прямо на запрошення, а тільки заявив, що хто, мовляв, „може відмовитися від таких запросин".

Вміжчасі в урядових кругах посилились тенденції змін і деякі провідні члени ПОРП, зокрема ті, які належать до Політбюра, домагаються перебудови Президії Центрального Комітету і змін в уряді. Мабуть в наслідок цієї вимоги було осунено з посту генерального прокуратора Люціяна Чубінського, колишнього генерала армії, і на його місце призначено Францішка Русека. Між іншим Чубінського критикувала своєго часу вільна профспілка за його жорстокість у відношенні до робітників, а Русек, навпаки, втішається довір'ям у колах спілки і тому деякі політичні спостерігачі роблять висновки, що Чубінського усунено в порозумінні з урядом і профспілкою.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЛІТАКИ ПОРУШИЛИ ТЕРИТОРІЮ САВДІЙЦІВ

Ріяд, Савдійська Арабія. — Пресові агентства інформують, що ізраїльські військові літаки перелетіли кордон до Савдійської Арабії, мабуть з розвідчою метою і там, як інформують арабські джерела, зустрілись з такими ж літаками Савдійської Арабії. Жадних сутичок не було і ізраїльські літаки повернулись на їхню територію.

У радіопередачі з Ріяду слухачі довідались, що ізраїльтяни роблять часто такі контрольні лети понад місцевостями сусідніх арабських держав, зокрема понад кордон, щоб довідатись про рухи військ у прикордонних полосах. Міністер оборони Ізраїля Арієль Шарон відмовився від коментарів в цій справі, але заявив кореспондентам, що Ізраїль є окружений ворожими до нього арабськими державами і тому мусить стосувати усі міри обережности на суші, в повітрі і на морі.

Натомість речники Державного департаменту у Вашінґтоні потвердили інформації про пенетрацію території Савдійської Арабії ізраїльськими літаками і вимагали вияснення від ізраїльського уряду.

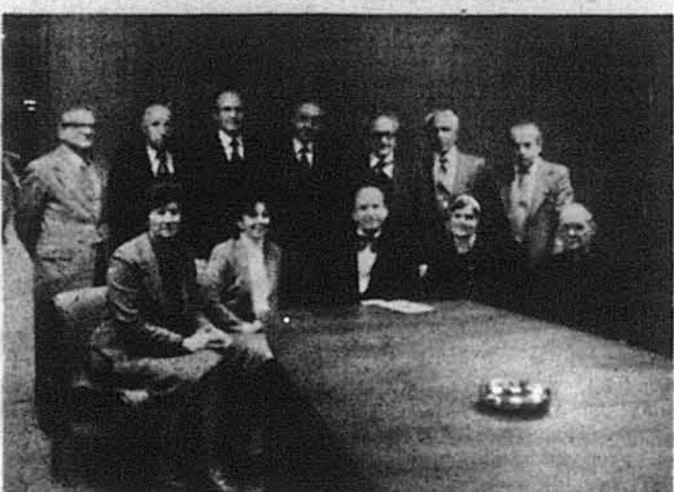
Названий ізраїльський міністер оборони підкреслив, що Ізраїль уважатиме в майбутньому Савдійську Арабію „ворожою державою", якщо вона й далі озброюватиметься таким тем пом як досі і вестиме супроти Ізраїля ворожу політику. Вашінґтонські чинники заявили, після консультації в Єрусалимі і Ріяді, що обиді держави запевнили през идента Роналда Реґена, що в майбутньому будуть старатися оминати конфронтацій і не спричинювати напруження в цьому районі світу.

СПРАВА, ЯКА ЗОБОВ'ЯЗУЄ УСЮ УКРАЇНСЬКУ СПІЛЬНОТУ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. К.). — У вівторок, 27-го жовтня ц.р., тут до приміщень Головної Канцелярії УНСоюзу навідалася делегація Громадського шкільного комітету при народній школі та Академії св. Юра, що його засновано в Ню Йорку з ініціятиви будівельного комітету при церкві св. Юра та його голови, адвоката Романа Гуглевича, при співпраці о. Севастіяна Шевчука — пароха української католицької церкви св. Юра та з підтримкою о. Патриків Пащака, протоігумена Чину св. Василія.

Представники цього Комітету: Любомир Зелик — голова, Варка Бачинська і д-р Богдан Кекіш — заступники голови, Тиміш Шевчук — імпрезовий референт, Корнель Василик та Ірина Куровицька члени, мгр Роман Гуглевич — член та голова Комітету церкви св. Юра, о. С. Шевчук — член, парох та шкільний адміністратор, Сестра Моніка, ЧСВВ — член та директорка Академії св. Юра розповіли про планування їхнього Комітету, про потребу популяризації обидвох шкіл, поінформували про працю їхніх учителів та порушили справу встановлення постійного фонду на потреби і розвиток цих шкіл.

Л. Зелик повідомив, що з цього приводу, що цього року припадає 40-річчя від

Під час відвідин делегації Громадського шкільного комітету при школах св. Юра, сидять (зліва): В. Бачинська, І. Куровицька, головний предсідник УНСоюзу д-р І. Флис, Сестра Моніка, ЧСВВ, о. С. Шевчук; стоять (зліва): Т. Шевчук, К. Василик, Л. Зєлик, Б. Кекіш, Р. Гуглевич, В. Оріховський, головний організатор УНС та В. Сохан, головний секретар УНС.

часу заснування народної цілоденної школи св. Юра та 10-річчя від постання Академії св. Юра, Комітет заплянував з початком грудня влаштувати бенкет, який буде підсумком пройденої праці в розбудові цих обидвох шкіл. Він теж сказав, що Комітет, який охоплює представників батьківських гуртків при школі св. Юра та Академії св. Юра, як також делегатів від українських молодечих організацій накреслив такі цілі та завдання: подбати про збереження і підвищення, як українського духа, так виховного рівня обидвох шкіл спопуляризувати обидві школи поміж учнями, студентами середніх шкіл та батьками, щоб спонукати їх користати з навчання у цих школах; забезпечити обидві школи пригожим кадром учителів, які мали б за свою мету незалежними фондами; щоб запевнити у цих школах якнайкращі учительські сили; перевести в найближчому часі ряд зустрічей з парохами всіх українських шкіл — з метою нав'язання контакту та прихильности парохів, щоб на пропозиції вони заохочували ба-

(Продовження на ст. 4)

У ЛМКЛЮБІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ

Ню Йорк, Н. Й. — Спілка Українських Журналістів Америки та Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку влаштовують у п'ятницю, 13-го листопада ц.р., о год. 7-ій увечері, тут при 136 Друга авеню, Вечір політичної думки на тему: „Державно-політичні системи в теорії і практиці". Беруть участь: ред. Іван Кедрин і д-р Василь Калинович. Після доповіді — дискусія.

ЗУСТРІЧ З Д-РОМ В. МАЛИНКОВИЧЕМ

Філядельфія, Па. — В неділю, 15-го листопада ц.р., о год. 2-ій по полудні тут в малій залі Освітньо-Культурного Центру при 700 Сідар ровд в Абінґтоні, Па., відбудеться зустріч з д-ром Володимиром Малинковичем членом ЗП УГГ. Зустріч влаштовує філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні.

ЦІЄЇ СУБОТИ ВІДБУДЕТЬСЯ ДОПОВІДЬ ПРОФ. П. АНДРУСЕВА

Ню Йорк, Н. Й. — Цієї суботи, 14-го листопада ц.р. відбудеться о год. 8-ій вечора в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця — доповідь проф. Петра Андрусева. Первісно доповідь була заповіджена на неділю, 15-го листопада, але її відкладено з огляду на концерт в Карнеґі Голл.

У світі

АРАБСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „АЛЬ ФАДЖАР" закинув ізраїльським чинникам, що вони стосують жорстокі тортури супроти арабів запідозрілих у приналежності до Палестинської Визвольної Організації. Газета наводить випадок з одним арабом, Фаєзом Абдулем Тарайрем, студентом, якого ізраїльська поліція заарештувала в Геброні. Після допитів, арабського студента перевезено до шпиталю, де він помер від тортур, згідно з твердженням арабської газети. Натомість ізраїльські офіційні чинники кажуть, що студент помер від „рідкісної хвороби крови" і що закиди газети є абсолютно безпідставними.

КИТАЙСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА погрозила Вашінґтонові, що Пекин обмежить дипломатичні зв'язки із З'єднаними Стейтами Америки, якщо вони не зрезигнують з доставки літаків й іншої зброї для Тайвану. Офіційне китайське агентство Ґсінгуа атакує також американську газету „Вол Стріт Джорнал" за те, що вона нібито заохочувала Адміністрацію президента Роналда Реґена до цієї трансакції. Американський продаж і писання згаданої газети китайці називають „вмішуванням у внутрішні справи Китаю". Політичні спостерігачі звертають увагу, що китайське агентство дало до зрозуміння амереканцям, що Пекин ще не втратив надії на з'єднання Тайвану з материком при допомозі військової сили, не зважаючи на його дотеперішню поміркованую поставу до націоналістичного уряду на острові.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ ІЗРАЇЛЯ АРІЄЛЬ ШАРОН заявив 9-го листопада кореспондентам, що Ізраїль на власну руку застосує військові акції проти Сирії, яка, як відомо, розмістила на території Ливану совєтські ракети середнього засягу. Проти присутности цих ракет Ізраїль вже віддавна протестує, погрожуючи знищенням ракетних гнізд, якщо З'єднані Стейти Америки й інші держави не прийдуть з якоюсь дипломатичною розв'язкою цього питання в короткому часі. А. Шарон звернув увагу зацікавленим країнам, що Палестинська Визвольна Організація, після побуту Ясіра Арафата в Москві і Пекіні, знову накопичує в Ливані зброю і проти цього „магазинування товару смерти", як заявив Шарон, Ізраїль також виступить рішучо в найближчому майбутньому.

В Америці

ВІД ЧАСУ АТЕНТАТУ НА ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Реґена — 30-го вересня ц.р., під час якого важко поранено Джеймса С. Брейді, пресового секретаря Білого Дому, поважно ушкодивши його мозкові клітини, він вперше у понеділок, 9-го листопада ц.р. прибув у своєму інвалідському кріслі до Білого Дому зі своєю дружиною Сарою, щоб у відновленій пресовій кімнаті доконати церемонію — разом з Президентом перетяти стрічку на знак поновного відкриття цього приміщення. Хоча ліва частина тіла Брейді є в деякій мірі спаралізована, він, не зважаючи на ряд дуже серйозних операцій, відзискав втрачену попередньої весни вагу. Стан здоров'я Брейді ще і в дальшому вимагає терапії, але він, під час розмов з присутніми, проявив свій давній, питомий йому, змисл гумору.

ДВІ ГАЗОВІ КОМПАНІЇ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ — Публічна служба електрики і газу (PSEG) та газова компанія Південного Джерзі — отримали у понеділок, 9-го листопада, дозвіл від стейтових властей на підвишку цін на газ на загальну суму 152,1 мільйона долярів. Для споживачів газу, які користаються обслугою цих компаній для огрівання своїх домів, це означає місячну підвишку на 15 і 10,3 відсотка. Нові ціни негайно ввійшли у силу.

У НЮЙОРКСЬКОМУ СТЕЙТОВОМУ НАЙВИЩОМУ суді Брукліну лава присяжних обвинувачила у заговорі самовільного встановлення зависоких цін на молоко. Серед обвинувачених — 17 розподільників і 28 екзекутивних і звичайних працівників індустрії молочних виробів в метрополії Ню Йорку. В наслідок цих нелегальних акцій, що почались ще в 1971 році, споживачі молока переплатили мільйони долярів.

ПРАВДОПОДІБНО, ЕСПАНО-АМЕРИКАНЦІ можуть здобути більшу політичну силу в Маямі як це було досі — з уваги на їхню численну участь, у голосуванні. Вперше еспано-американці стали тут найбільшою групою голосуючих, а з цим існує припущення, що їхні кандидати мають знаменити шанси, щоб їх вибрати до Міської п'ятичленної комісії, або один із них навіть може стати посадником цього міста.

ПІСЛЯ ШЕСТИМІСЯЧНОГО СЛІДСТВА Центральна Розвідча Служба Сі-Ай-Ей категорично заперечила будь-яку „офіційну причасність" у діях Едвина П. Вилсона і Франка Е. Терпіла, колишніх агентів, яким закинено нелегальне перепачковування експльозивних матеріялів до Лівії, що мало бути частиною вишколу терористів. Обидва ці агенти — це втікачі; Е. Вилсон живе в Тріполі, столиці Лівії, а Ф. Терпіл в Бейруті, Ливані.

ВЕЛИКЕ ОБУРЕННЯ ОГОРНУЛО МЕШКАНЦІВ, які живуть поблизу Гарриман стейтового парку в Ню Йорку, коли довідалися, що вперше в 70-річної історії цього парку запляновано дозволити полювати на оленів. Прилучившись до крайової групи охорони і збереження довкілля, мешканці внесли до суду спротив.

ПЕРША ЛЕЙДІ НЕНСІ РЕҐЕН АКТИВНО включилася у поборювання наркоманії. Наркоманія й алкоголізм будуть головними завданнями Ненсі Реґен разом із програмою „прибраних бабунь і дідусів", як сказала секретарка Першої Леді Шіла Тейт. Вже довший час батьки не приділяють належної уваги цим проблемам, перекладаючи їх на плечі школі, поліції або державі, — сказала Перша Леді. Вона вважає, що батьки бояться непримчестей, а також і небезпеки „втрати" дітей. Але треба знову навчитися вживати слово „ні", бо надуживання наркотиками і алкоголем — це одна з найсерйозніших проблем в ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J 07303

P.O. Box 346 Jersey City N.J 07303

Діло гідне всебічної підтримки

У найближчу суботу, 14-го листопада ц. р. в Міннесотському університеті відбудеться програма для відзначення українського поселення в Америці.

Програму, під назвою „Українці в Північній Америці: історичне відзначення", спонзорує Український Народний Союз, Дослідчий Центр Історії іміґрації Міннесотського університету та Відділи УККА в Міннеаполісі, що включатиме визначних спеціялістів української еміґрації в Америці, а саме проф. Всеволода Ісаєва, сен. Павла Юзика, д-ра Мирона Б. Куропася та професорів Рудольфа Веколі (американець) і Роберта Ф. Гарні (канадець), які говоритимуть про різні аспекти української еміґрації в Америці. Під час програми проф. Василя Галича автора „Українці в Злучених Стейтах Америки" (1936 р.), відзначать як автора-піонера на полі української еміґрації.

Ця імпреза є важливою для українців в Америці з цієї причини, що Міннесотський університет має відомий Центр історії еміґрації, в якому є великий відділ-архів.

Українсько-американський архів-колекція є найбагатшим того роду архівом у світі. Цей архів здобув міжнародне визнання й репутацію — як важливе джерело для еміґраційних дослідів.

Треба згадати також, що цей архів зорганізовано без фінансової допомоги української чи інших етнічних груп в Америці, хоч до колекції належить 25 різних етнічних секцій. Колекція служить студентам-кандидатам історичних і етнічних наук, і тому її дальший розвиток є в інтересах всіх етнічних груп в Америці.

Попередні фінансові дотації Українського Народного Союзу та Української Американської Фундації Р. Смука вможливили архівові заанґажувати студентів для сортування і каталогізації українських матеріялів.

У зв'язку з важливою діяльністю української секції архіву, матеріяльна підтримка з боку української громади в Америці — необхідна. Під сучасну пору архів є в стадії творення фундації для уможливлення постійної фінансової бази. В цьому проєкті передбачується більшу дотацію від Крайової Фундації для Гуманістичних наук, але така дотація мусить мати доповняючі фонди з приватних джерел. Отже, всі пожертви чи записи, що їх отримають до 1-го травня 1983 року, будуть доповнені згаданою Фундацією.

Українська громада в Америці й Канаді має винняткову нагоду допомогти Українському архівові-колекції при Міннесотському університеті в його відповідальному й важливому завданні. Українська колекція, як раніше сказано, є найбагатшим архівом у світі, принаймні, у вільному світі.

В архіві є тепер понад 7,000 монографій, понад 700 серійних назв, 80 часописних назв тощо. Між ними є, наприклад, „Києвськая Старіна" (1882-1906), і інші. Між спеціяльним збірками, які збагатили архів, є матеріяли й архіви сл. п. проф. Олександра Грановського, проф. Миколи Гайдака й проф. Євгена Онацького, і багатьох інших знаних українських меценатів. Наша фінансова допомога причиниться до дальшого розвитку цеї наукової інституції.

Адреса Українського Архіву: Ukrainian American Collection, Immigration History Research Center, 826 Berry Street, St. Paul, Minn.55114.

Володимир Душник

ДИПЛОМАТИЧНИЙ ТОРГ ЗА КУРИЛЬСЬКІ ОСТРОВИ

II

Уже перед упадком Німеччини в травні 1945 року командування американських збройних сил вишукувало серед 5-мільйонової маси американських збройних сил тих вояків, що знали російську, або будь-яку іншу слов'янську мову, в тому числі польську, українську і чеську, маючи на увазі це, що при зустрічі зі совєтськими збройними силами в Німеччині буде велике запотребування слов'янських перекладачів.

В тому часі я працював при штабі 10-ої американської армії на острові Окінава —„останньому порозі" перед Японією, як його в розговірній мові називало американське вояцтво. Звідтіля, на виклик Департаменту війни, мені довелось подорожувати різними морськими і військовими літаками, аж я прибув до Гамілтон Філду, поблизу Сан Франціска, до військової засекреченої фортеці, де була так звана Військова Розвідча Вишкільна школа, в якій треновано всякого роду аґентів, тайних розвідчиків та вкінці перекладачів. Спершу тут вишколювали німецьких, французьких, італійських і скандинавських перекладачів, а відтак японських та китайських, а на самий кінець, прийшла хвиля перекладачів російської мови, або інших споріднених слов'янських мов. Ця школа, що називалася „Кемп Рітчі", знаходилася біля містечка Гегерставну, недалеко Балтимору.

Негайно, по кількох годинах відпочинку, мене спрямовано на іспити тих мов, які я подав, що їх знаю, а саме: українську, польську, французьку, німецьку й російську. Для точности, треба згадати, що в роках 1939-40, коли я закінчив Колюмбійський університет в Ню Йорку, я мусів вписатись на російський семінар, як цього вимагав університетський правильник, бо моя маґістерська праця відносилася до російсько-українських відносин між березнем і жовтнем 1917 року.

При іспитах перших чотирьох мов мені пішло досить „гладко", але при російській мові, інструктор-професор в ранзі поручника (до речі давній еміґрант з Ленінґраду), був здивований, що я, українець, ще й до цього зі Західньої України, а зголосився як перекладач російської мови, хоч я йому сказав на початку іспиту, що я брав курси російської мови в американському університеті.

Він дав мені якийсь російський журнал та казав прочитати статтю Сталіна, п.з. „Рєч Сталіна протів фашістской Ґерманії." По кількох реченнях, він мені перервав моє читання і сказав, що „у вас єсть українскоє удареніє," цебто український акцент в російській вимові. Далі, він попросив мене по-російськи переповісти своє своє перебування на фронті — і на протязі п'ять до семи хвилин я йому про це розповідав.

Дивлячися на своїх двох асистентів підофіцерів, які потакнули головами, мовляв, одобрюючи мою відповідь, пор. Х. сказав: Ну, да, у вас українскоє удареніє но ви знаєтє русскій язик задовольно; ви пройшлі екзамен....."

Мені дали дводенну відпустку до Ню Йорку, але вже по кількох годинах перебування у родині мого покійного брата, мене візвано до бази з тим, що перекладачі негайно виїжджають на фронт.

(Між іншим, у „Кемп Рітчі" мені довелося стрінути кількох старшин українців, народжених в Америці, які не знали достаточно російської мови, щоб пройти мовний іспит. Пригадую двох підстаршин з родин наших карпато-українських братів, один з Йонкерсу, Н. Й., а другий з Аллентавну, Па., які не перейшли іспиту — щобільше, інструктор сказав їм, що вони не говорять українською мовою, що звичайно їх дуже вразило, бо їм, мабуть, їхні батьки втовкмачували, що вони є „росіяни" і говорять по-російськи").

На моє превелике здивування та навіть обурення, мого імени не було на списку тих перекладачів, які вже збиралися до відлету в Европу. Мене викликав коман дант вишкільного таборувилетів повідомивши: „Ви повинні бути гордим, бо вас висилає Воєнний департамент до найславнішого американського вояка — ген. МекАртура."

Їхати туди я не хотів, бо на островах Центрального Пацифіку я провів біля 15 місяців. Та, на жаль, мої протести не допомогли.

На другий день мене завезли штабовим автомобілем до Пентаґону, де мені вручено офіційні „прикази" та призначення до „Закордонної Розвідчої Зв'язкової Секції" при Головному генеральному штабі американських збройних сил на Тихому океані.

Мій лет з Вашінґтону до Манілі, Філіппінські острови, тривав 24 години з перестанками в Чікаґо, Омага, Ріно і Сан Франсіско, де мене переведено на військовий літак. Тут я зустрінув, ще двох перекладачів — кап. Б. де К., який приїхав з батьками-росіянами на початку 1920-их років і був в Національній Ґвардії з ранґою капітана; другим був М.П., росіянин, народжений в Манджурії, який не знав добре англійської мови, хоч говорив добре по-російськи.

Ми коротко зупинялися на таких островах, як: Еніветок, Джанстон та Сайпен (перший етап моїх „інвазій"), прибувши до Манілі серед гарячої ночі. Ніхто не знав, де нам треба заїхати, отже, через два дні і дві ночі ми їли й спали на столі в міському ратуші. Щойно на третій день, мене першого закликали до головного штабу, до ген. Чарльза Вилловбі, де він у приязній розмові сказав, що американський Уряд висилає велику мілітарну місію до СССР, до міста Хабаровська, очевидно сподіваючись, що СССР виповість війну Японії, отже близька мілітарна співпраця між ЗСА і СССР буде неминуча.

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Образотворча виставка Р. Ґіліцінської

Старанням 86-го Відділу СУА у неділю, 25-го жовтня ц. р. у залі православної церкви св. Вознесіння у Мейплвуді, Н. Дж., відбувся мистецько-розваговий вечір, який як завжди вміло проводила артистка Валя Калин-Магмет. У вступному слові вона привітала гостю з Оклягоми мисткиню Роксоляну Ґіліцінську.

У програмі вечора взяли участь: Валя Калин-Магмет, гуморист Степан Магмет, піяністка Уліта Ольшанівська, Одарка Полянська (арфа), тріо юних бандуристів під мистецьким керівництвом Володимира Юркевича в складі: Василь Ковар, Михась Стоцько і Андрій Стусик, та танцювальний ансамбль юних Верховинців з Ню Йорку під мистецьким керівництвом Дори Ґендзи.

Різноманітна і цікава програма, добре виконання поодиноких точок, стали духовою насолодою численно зібраних присутніх, які нагородили виконавців програми теплими оплесками.

Образотворча виставка Роксоляни Ґіліцінської тривала три дні, від суботи 24-го до неділі 25-го жовтня. Мисткиня прибула до Ню Джерзі разом зі своїми картинами з Тулса, Оклагома, де вона тепер живе зі своєю родиною. Там же вона має свою постійну ґалерію. Колись, мешкала тут на сході, закінчила Нюаркську школу красного та індустріяльного мистецтва, а пізніше коледж мистецтва у Філядельфії. Відбула кілька індивідуальних виставок в Оклагомі, Вірджінії, Пенсилванії, Іллиной, а тепер у Ню Джерзі. За свої мистецькі праці отримала ряд нагород від різних американських мистецьких установ, отже, має вже за собою устабілізований мистецький шлях. Також, вона є членом декількох американських мистецьких асоціяцій.

Світ думок і почувань мисткині — виразно і ясно віддзеркалений у картинах — вказує на людину, котрій близька є краса природи, рослинности квітів. Свідомо надає кожному творові індивідуальну атмосферу, що стає джерелом відсвіжування вражень. Ці враження передає глядачеві, вживаючи обдуманих накреслень з різноманітними кольорами. Цікава є техніка кольориту. Часом він сильний-чіткий, а часом лагідний спокійний ніжний. Можливо, що це залежить від психічного почування мисткині у моменті, коли вона малює дану картину. Бож у житті людини наступають різні психічні моменти, а з цим і — охота висловитися залежно від настрою почування своєї душі.

Кожна композиція має характер старанного викінчення і не можна побачити тут повторности. Мисткиня залюбки входить у деталі поодиноких сюжетів і точно їх відтворює. Входить у анатомію рослинного світу, яку змальовує чіткими формами, освітленням та тінями, що віддає глибину — себто правдиву перспективу картини.

Час від часу послуговується симетричним розміщенням окремих чи збірних елементів композиції даної картини, а тоді „розбиває" цю симетрію дрібнішими елементами. І коли дивитись на цілість картини, затрачується почуття симетрії, що є правильним, бо цілковита чи майже цілковита симетрія могла б бути менш цікавою.

Артистична мова, якою володіє мисткиня — прониклива і легка до зрозуміння. Вона — пливка і ясна. Так як передше згадано, ця мова часом є більш чітка, а часом лагідна, гармонійна, ніжна; шукає естетичного мистецтва та дійсну правду. Бо мистець завсіди повинен пам'ятати, що правду-естетику находиться не в самих лініях чи самих формах холодного інтерпретування, але, у вищих відчуттях голосу серця і душі.

Закінчуючи програму цього Вечора, Любомир Калинич у короткому слові старався проаналізувати шлях та напрямні образотворчого мистецтва Роксоляни Ґіліцінської, а відтак від усіх присутніх висловив їй признання за успіхи, побажавши якнайбільше їх у її майбутній мистецькій творчості.

Любомир Калинич

Анатоль Камінський

ДЕ Є НАШ МОЛОДИЙ ПОЛІТИКУМ?

I

З кожним роком, в міру того як наглядно старіється післявоєнна еміґрація, щораз то акутнішою і майже панічно-відчутною стає проблема „нарибку" для нашого суспільно-громадського і політичного життя. Мова про притягнення і активне включення молодшого і наймолодшого покоління в існуючі еміґраційні організації, середовища і інституції, які, на жаль, ні поодиноко, ні у цілому, не зуміли дотепер якслід розв'язати цього важкого і складного питання, не зважаючи на різного роду спроби і частинні успіхи в окремих випадках. Статистичні та інтелектуально-кваліфікаційні показники в цій ділянці — незадовільні і вони зокрема мізерні в суспільно-політичному житті, головно в тому, що називається політикумом в стислішому розумінні цього слова. Не багато допомогла в тому теж присутність за кордоном кількох наших дисидентів, хоч вони, разом із їхніми колеґами в Україні, без сумніву, спричинилися у великій мірі до загальної політизації молодшого покоління, яка проявилася перш усього у акціях і кампаніях в обороні українського правозахисного руху взагалі.

Причин і вияснень для того непотішаючого явища — доволі багато: їх вистачило б, мабуть, на кілька добрих докторських дисертацій, хоч, щоправда, сама політична еміґрація, точніше її політичні чинники, не спромоглися дотепер на якусь соліднішу студію, глибшу дискусію, аналізу і висновки. Говориться, слід признати, досить багато і часто, приватно і публічно, про існування самої проблеми, висувається такі, чи інші пояснення і навіть обвинувачення, серед яких, наприклад, чується найчастіше про те, що в корені всього того зла лежить перш усього наша міжпартійна гризня. Вона, мовляв, і відкинула молодше покоління від наших партій, організацій і „української політики" взагалі. Але все це говорення є радше припадкове, безпрограмове, поверхове, без всякої глибшої аналізи і методи досліду, без інтелектуальної „пристрасти" і зглиблення, які так потрібні для шукання і найдення конечної відповідної розв'язки. А тим часом, це питання настільки комплексне, що його треба розглядати не лише з штандпункту самого політикуму, як такого, але в куди ширшій, цілісній системі еміґраційного росту і виховання в найширшому розумінні цього слова, що на нього складається і рідний дім, і школи українознавства, і організації молоді, і культурно-освітні та наукові установи, і громадські та політичні організації і інституції, і церкви, які, до речі, мають в тому відношенні ще більш важку ситуацію подекуди, ніж наші інші установи. На відтинку підготови кадрів — всі ми недописали, хоч не в однаковій мірі в поодиноких ділянках і за цей сумаричний стан всі ми разом несемо відповідальність — як одна еміґрація.

Найбільш незадовільний стан існує, однак, в організаційно-політичній, партійній ділянці, яка сплітається і схрищується з суспільно-громадським життям. Не таємниця, що в переважаючій мірі, діяльність наших партій і політичних середовищ виявляє себе якраз на суспільно-громадському відтинку, незалежно від того, що як правило, всюди декларується про незмішування громадського життя з політично-партійним. Подекуди, воно й практикується, але не всюди і не всіми. Зрештою, діяспора і її громадські організації не можуть залишатися в повній ізоляції і поза впливом та відділовуванням політичного світу. Справа, однак, не в ньому, як такому, але в цьому як і для чого здійснюється цей вплив і в який спосіб: чи для плекання загально-національного спілкування і творення спільних духових і матеріяльних вар тостей в дусі взаємного респекту, „фейр плей", загального національного інтесу, чи навпаки — для гамування, обмеження і придушення цього нормального творчого процесу, шляхом „опартійнення", монопольного опанування, і т. п. прак тик антигромадського, гегемоністичного порядку. Є це перш усього питання, пов'язане з політичною культурою даних середовищ і цілої еміґрації, бож саме їхня політична культура, визначаючи зміст і модус політичної діяльности, визначає у великій мірі і співформує теж зміст і рівень громадської культури нашої спільноти, і то в прямому функціональному відношенні до засягу і інтенсивности її впливу на громадське життя. І в такій же чи іншій мірі, саме громадське життя, як автономна частина діяспори, впливає в свою чергу, залежно від його рівня і інтенсивности, на діяльність політичних організацій і центрів. Тобто: громадська культура впливає також відповідно, на політичну культуру еміґрації. Є це двонапрямний процес і тому теж справа нарибку, чи зміни в нашому політичному житті і не залишається ділом виключно самих політичних середовищ, але є питанням цілої нашої громади, яка витворила таку, а не іншу атмосферу, клімат і ґрунт для підховання національних кадрів.

Продовження буде

Українські мистецькі імпрези в Гарварді

Кеймбридж, Масс. — У першому десятилітті многогранної діяльности Українського Гарварду відбулось теж багато мистецьких, культурних імпрез, чи то з нагод різних академічних, позанавчальних програм (наукові конференції, інавґураційні лекції, з'їзди тощо), чи для прикрашення імпрез ФКУ, влаштовуваних на форумі Гарвардського університету.

Виставки українських книжок, стародруків, рідкісних видань, документів у головних бібліотеках Гарварду завжди викликали заінтересування Гарвардського середовища. Обширно інформувала про них університетська преса. Досі відбулось дев'ять виставок.

Відбулось теж близько десятка концертів. Двічі виступав хор „Діброва" з Гартфорду. Раз у Меморіяльній церкві університету, а вдруге в залі богословської школи Гарварду. Слухачі мали нагоду познайомитись із кращими зразками української церковної музики.

Багато ентузіязму і захоплення викликав виступ Кубанських козаків. Немало насолоди дали фортепіянові (Осінчук, Цісик, Балей) і скрипкові (Ґратович) речиталі. Концертувала відома співачка Рената Бабак.

Висвітлювано українські фільми, влаштовувано покази монтажів — світлення прозірок для ілюстрацій доповідей про українську архітектуру.

Влаштовано чотири виставки українського образотворчого мистецтва. Літом 1979 року відбулась виставка дереворитів мистця Якова Гніздовського, а цього літа виставлялись тут молоді українські мистці: Оксана Цегельська, Аня Фаріон, Дзвінка Орловська, Уляна Салевич, Ірена Волосянська, Христина Янцишин-Вертень.

В днях від 13-го до 23-го листопада ц.р. влаштовується виставку картин відомого мистця з Парижу, Франція, Темістокля Вирсти. Виставка міститиметься в Бейкер бібліотеці Гарвардської „бизнесової" школи. Її відкриття попередило прийняття в одній з гостинних заль тієї школи, на якому мистця і гостей вітав проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ.

Іван Лесько

ТВОРЕЦЬ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ: ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ

(Психологічний портрет)

II

Під етичним оглядом — це хрустальний характер, „джентелмен" у кращому розумінні того слова", — як каже Заклинський. Ген. М. Тарнавський згадує про Вітовського: „Вже з тону його бесіди можна було пізнати людину, яка мало думає про себе, лиш підпорядковує свої думки, амбіції та особисті інтереси якійсь вищій ідеї... Згадуючи Вітовського, я добре свідомий того, що він був з тих, що про них говорять — ад майора наті сунт (зроджені до великих діл)."

Світогляд і діяльність

Світогляд Вітовського формувався вже в гімназійних роках на національно-державницьких ідеях Шевченка і Франка, та, як уже згадано, на соціялістичній програмі Драгоманова. Під впливом Шевченка став він переконаним українським державником і одержимим соборником. Під впливом популярних тоді в Галичині ідей Драгоманова вступив він до Радикальної Партії і скоро став членом її проводу. Був добрим промовцем і вже як гімназист провадив широку культурно-освітню діяльність, закладаючи по селах читальні „Просвіти", „Січі" тощо.

Коли ж при зображуванні цього наскрізь позитивного і шляхетного характеру говориться про його „складність", то, мабуть, тому, що був він непересічним, не таким, як всі інші його товариші; може й тому, що часто міняв свої уподобання і знання та робив деякі потягнення незгідні з логікою пересічної людини.

Психологічний тип

Проте — тип з психічною структурою Вітовського находимо майже в кожній системі психологічної типології, хоч в кожній з них під іншою назвою. Найбільше детально зображує цей тип швайцарський психолог К. Ґ. Юнґ, окреслюючи його як екстравертно-інтуїтивний.

Юнґ, основник школи аналітичної психології, беручи до уваги різне відношення окремих людей до світу, розрізняє два основні типи: інтровертний й екстравертний. До першого належать замкнені в собі, трудні до пізнання, часто несміливої вдачі одиниці, які орієнтуються тільки на своє внутрішнє „я". Протилежністю до них є типи екстравертні— одверті, привітні і бадьорі, що орієнтуються на своє довкілля і кожночасні ситуації, вміють із усіми наладнувати добрі взаємини.

В обох типів Юнґ розрізняє ще чотири основні психічні функції: розум, почування, відчуття (сенсуальне сприймання) і інтуїцію. Залежно від того, котра з тих функцій домінує — твориться відповідний тип: інтровертно-розумовий, екстравертно-чуттьовий і т. д.

Риси характеру, що їх ми бачили у Вітовського, ставлять його виразно в ряди екстравертних, а докладніша аналіза його рішень і потягнень вказує на перевагу інтуїції — отже це тип екстравертно-інтуїтивний.

Юнґ каже, що цей тип проявляє себе завжди там, де є вигляди на щось нове, надійне. Має він тонке відчуття назріваючих великих можливостей; він ніколи не вдоволяється старими, устійненими відносинами, хоч вони мають визнану, але обмежену вартість. Тому, що він завжди шукав за новими можливостями, в унормованих обставинах йому тісно. Він хапався з великою енерґією й одушевленням за нові почини, але покидав їх безжалісно і холоднокровно, як тільки усвідомлював собі їх дійсний розмір і суть та неможливість предбачити їхній успіх. Тоді ніщо невсилі стримати його від того, щоб одного дня ту саму ситуацію, що видавалася йому визволенням і спасінням — вважати ув'язненням. Ані розумові переконування, ані гра на почуваннях-неспроможні змінити його рішення, хоч воно суперечить його дотеперішнім переконанням.

Якщо б такі люди вміли стояти при своїх ідеях і їхня вдача велить їм ганятися за все новими можливостями, покинувши-розпочаті, і вкінці вони виходять з порожніми руками.

На приналежність Вітовського до такого саме типу людей вказує згадана вище змінливість його уподобань, починів і становищ, які він займав у своєму житті. В шкільних роках у нього було замилування до історії, поетичні пориви тягнули його до літератури і виглядало, що стане письменником. Проте по матурі він студіював право і рівночасно кінчав військову школу. Під час війни він став видатним старшиною, але з фронту перейшов як вербунковий старшина на Волинь, де займався головно освітньою і політичною діяльністю. Доконав Листопадовий переворот, але покинув свій командний пост і став секретарем Військових Справ при ЗУНР. Вкінці залишив і це становище і як дипломат виїхав на Мирову Конференцію в Парижі. На цьому закінчився його життєвий шлях і кар'єра.

На цьому тлі слід теж розглядати найбільше вагомі рішення Вітовського з 1-го і 3-го листопада 1918 року. Йдучи за своєю інтуїцією, він всупереч сумнівам і ваганням досвідчених політиків — переформував свою думку, щоби переворот перевести негайно, бо тільки тоді він може мати успіх (і, як виявилося пізніше — мав рацію). Коли предсідник Національної Ради, Кость Левицький запитався Вітовського, чи він „почувається на силах обняти це важке й відповідальне завдання, команданта українського війська, Вітовський відповів з найбільшою впевненістю, що „команду переймає і за виконання обов'язку відповідає", запевнивши, що все потрібне до цього: військо, збрую, амуніцію і провіянт має.

Переворот, як відомо, виконав він дійсно взірцево і з повним успіхом — владу уЛьвові, а слідом і в Галичині перебрали українці. Того ж самого 1-го листопада Вітовський вислав телеграму Національному Союзові в Києві: „Занятий українським військами Львів посилає поклін Києву, столиці Соборної України".

(Продовження буде)

Свята Софія — Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА
Комісія Патріяршого Фонду
повідомляє:

РІЧНІ НАРАДИ КОМІСІЇ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

відбудуться

в неділю, 29-го листопада 1981 року
в приміщеннях Філії Українського Католицького Університету у Філядельфії, Па.
при 7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19119
Тел.: (215) 635-1555

Год. 9-та рано — СЛУЖБА БОЖА в каплиці Філії УКУ
Год. 11-та рано — ПОЧАТОК НАРАД

До участи в нарадах запрошуємо усіх членів Товариства Св. Софія, Українське Патріярхальне Товариство, представників, відпоручників і організаторів Патріяршого Фонду та всіх зацікавлених громадян, яким дороге майбутнє патріярших надбань і інституцій.

Закріплення Ідеї Патріярхату, зміцнення Патріярхального Устрою УКЦеркви, дорогою науки та сильною матеріяльною базою — це наші завдання.

За товариство Свята Софія:

Д-р Романа Навроцька, *заст. голови Т-ва Св. Софія*
Д-р Роман Осінчук, *голова Комісії Патр. Фонду*
Д-р Леонід Рудницький, *секретар*
Інж. Юліян Головчак, *скарбник*

У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ СПІЛЬНИМИ МАНЕВРАМИ американських і єгипетських збройних сил, які починаються цієї суботи, 14-го листопада, до Каїро й околиць почали прибувати транспортовими літаками і кораблями американські військові з'єднання. В першу чергу прибув батальйон парашутистів у числі 1,000 вояків, а фльотилія американських кораблів прибула до порту в Александрію у вівторок, 10-го листопада. Маневри, які включатимуть військові частини ЗСА, Єгипту, Судану, Сомалії і Оману мають за завдання продемонструвати готовість і здібність З'єднаних Стейтів Америки дати скору і ефективну допомогу заприязненим з Америкою країнам на Близькому Сході і забезпечити їх перед можливістю агресії зі сторони Совєтського Союзу і його союзників. Кошти маневрів виноситимуть понад 60 мільйонів долярів.

FALL DANCE
— Sponsored by —
CARPATHO-RUSSIAN AMERICAN CENTER
556 Yonkers Avenue, Yonkers, N. Y.
SATURDAY, NOVEMBER 14, 1981
Commencing at 9 P.M. Donation $6.00
Dancing to the tune of PETRO DUTKANICZ

Вступайте в члени УНСоюзу!

Концерт в пошану В. Івасюка в Дітройті

Невгамованою хвилею проходять по Америці й Канаді концерти в честь замученого та під сучасну пору найбільш популярного українського композитора Володимира Івасюка.

Не залишився позаду також Дітройт, де в неділю 25-го жовтня цього року, Метрополітальний Відділ УККА зорганізував такий концерт, запрошуючи до участи колишню артистку чернівецького театру Евеліну Белюць і композитора - музиколога Леоніда Вербицького. В виконанню Е. Белюць пісні Івасюка своїм поетичним змістом і своїми мелодіями порушили у слухачів найглибші струни їх душ В піснях тих звучав жар молодости і любови до коханої дівчини і до рідного краю. Бездоганна дикція і вміння віддати голосом найтонші нюанси змісту, так насиченого поетичним словом, виявили Евеліну Белюць ідеальним інтерпретатором пісень Івасюка. І як в одній пісні сказано „моє серце в твому серцю", так пісні ці запали в серця усіх присутніх, пристрасно розбуджуючи спогади про рідний край. Переплітаючи пісні вміло дібраними поемами Ліни Костенко, Евеліна Белюць збагатила програму не лише змістом тих поем але і їх завершеним виконанням, що виявило її як дозрілу драматичну артистку. Сповідь Марусі Чурай, із повісти Ліни Костенко своїм драматичним змістом та широкою гамою різних почувань, в її виконанні потрясли слухачів до глибини серця. Це були хвилини, коли вона цілковито заволоділа публікою.

Чутливий фортепіяновий супровід Леоніда Вербицького завершував глибоке враження цього концерту. Публіка з приємністю прослухала його дві пісні, які Евеліна Белюць заспівала як наддаток. З його численних композицій легко можна би скласти програму цілого концерту, що напевно викликало б загальне зацікавлення.

Рома Дигдало, яка була душею організаційної праці для приготування цілого концерту, привітала гостей від імени Метрополітального Відділу УККА і цілої української громади, як також виголосила слово про Марусю Чурай.

Реферат про Івасюка виголосив ред. Михайло Смик. Аналізуючи генезу його музики, він вказав на її сильний зв'язок з природою, а часті заяви про любов в піснях мали на думці не лише дівчину, а в першій мірі — рідний край. Не піддався Івасюк офіційному натискові спрямувати свою творчість на совєтсько-російські рейки. За це застосував ворог до нього методу вже не раз випробувану на діячах української культури і замордував його в 1979 році. Замовкла муза Івасюка, але своєю творчістю та своїм життям він запевнив собі серед нас безсмертя. Своє хвилююче слово ред. Смик закінчив віршем, що невідомий автор залишив на гробі Івасюка:

Спасибі, брате,
За любов жагучу
До рідної
Вкраїнської землі
Повік твою
„Червону руту"
Співати будуть
Солов'ї.

Д-р Антін Жуковський, голова Метрополітального Відділу подякувавши гостям за виконану програму, їх запевнив, що ця імпреза залишиться незабутнім переживанням усіх присутніх.

Володимир Баран

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ
моєї Найдорожчої ДРУЖИНИ І СЕСТРИ

бл. п.

ТЕКЛІ КІНАШ
з дому ДІДУНИК

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 14-го листопада 1981 року
в церкві св. Тройці у Статен Айленд, Н. Й., о год. 9-ій ранку
та у Ґлен Кові, Н. Й., в манастирі оо. Василіян, в год. 10-ій ранку.

Просимо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Муж — ПЕТРО
Брат — ГІЛЯРІЙ ДІДУНИК з дружиною
і ближча Родина

Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи
влаштовує

ЗУСТРІЧ з УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ

з нагоди 5-ої річниці від дня заснування групи.

Перед громадою виступить член групи
ВОЛОДИМИР МАЛИНКОВИЧ,
який уперше приїздить до Америки, та інші ЧЛЕНИ ГРУПИ.

Зустріч відбудеться
у великій залі Пластового Дому, 140 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.
в суботу, 14-го листопада 1981 року, початок о 5-ій год. веч.

Увага! Вельмишановні Глядачі телевізії!
В неділю, 15 листопада 1981 р., о год. 4:30 по пол.

ГЛЯДІТЬ НА НАШУ ТЕЛЕВІЗІЙНУ ПЕРЕДАЧУ

з русел 68, 60, 67 — WWHT-TV
Ню Йорк, Нюарк
ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛЬОДІЙ Р. МАРИНОВИЧА
P.O. Box 2257 — Washington, D.C. 20013

Товариство Українських Правників в ЗСА
і
Правнича Комісія Наукового Товариства ім. Шевченка

з жалем повідомляє, що 4 листопада помер й 7 цього місяця 1981 р. був похоронений в Ґантері, Н. Й., їх заслужений член

сл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР КОМАРИНСЬКИЙ

кол. адвокат в Ужгороді, член уряду Карпатської України і його репрезентант у Празі, ЧСР, голова Карпатського Союзу в ЗСА, автор правничих праць, громадський і політичний діяч і пр..

Покійник заслужив собі на громадську вдячність і тривале місце в пантеоні будівничих держави Карпатської України й державної майбутности всієї України.

•

Дружині Покійника, п. д-р права Віолі Комаринській і доні Оксані, складаємо запевнення нашого співчуття й глибокої пошани.

Увага! *Бостон й околиця!* *Увага!*

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ СТЕЙТІВ МАССАЧУСЕТС І МЕЙН

повідомляє, що

в суботу, 28 листопада 1981 р., о год. 5-ій по пол.
в залі Української Католицької Церкви
при 148 Форест Гілс вул., ДЖЕМЕЙКА ПЛЕЙНС, Масс.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких зобов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати і Відділові урядники таких Відділів УНСоюзу:

178 в Манчестер, 181 Топшан, Мейн, 224 Сейлем і 238, 307, 374 в Бостоні.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення загальних союзових справ.
4. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь
Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ УНС

Організація Оборони Лемківщини

ділиться сумною вісткою
з усім Членством ООЛ та Українським Громадянством, що дня 5-го листопада 1981 року, на 80-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п.

ІВАН СКВІРТНЯНСЬКИЙ

активний член ООЛ і б. голова Головної Управи.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
•
Горем прибитій родині складаємо наші співчуття.

Крайова Управа ООЛ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ВЛАШТОВУЄ

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРНОЇ МУЗИКИ

Диригент
Володимир Колесник

УКРАЇНСЬКИЙ КАНАДСЬКИЙ ОПЕРНИЙ ХОР

СОЛІСТИ:

Вікторія Масник **Ганна Колесник**
Богдан Чаплинський **Леонід Скірко**

АМЕРИКАНСЬКА СИМФОНІЧНА ОРКЕСТРА

НЕДІЛЯ, **15-го ЛИСТОПАДА, 1981 р. о год. 2:30 по пол.**

CARNEGIE HALL
SEVENTH AVENUE and 57th St. NEW YORK CITY

КВИТКИ В ЦІНІ: $8.00, $10.00, $13.00, $15.00 $16.00
можна набути в Головній Канцелярії
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

30 Montgomery St. Jersey City, N. J. 07302
Телефон: (201) 451-2200 в Ню Джерзі — (212) 227-5250 в Ню Йорку
або в крамницях: — СУРМА, АРКА, ЕКО — Ню Йорк
— ДНІПРО, БАЗАР — Нюарк

Також КВИТКИ при КАСІ перед концертом від год. 12-ої дня

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ РУХ (УДР) в КАНАДІ
запрошує Українське Суспільство Торонто й околиць на

ГРОМАДСЬКІ ЗБОРИ

з нагоди відбутого в Ню Йорку, ЗСА, 31-го жовтня і 1-го листопада 1981 року

ДРУГОГО СВІТОВОГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РУХУ (УДР)

Зі словом виступлять учасники З'їзду:

- ред. Михайло ДОБРЯНСЬКИЙ з Лондону, Англія
- ред. „Нових Днів" Мар'ян ДАЛЬНИЙ з Ґвелфу, Онт.
- Після доповідей — запити і дискусія

•

Збори відбудуться

в найближчу неділю, 15 листопада, о год. 3-ій по пол.
в авдиторії Катедральної Громади св. Володимира, 404 Бетирст вул., Торонто

Запрошуємо всіх до численної участи.

За Головну Управу
Українського Демократичного Руху УДР в Канаді:

Д-р Олекса ЯВОРСЬКИЙ — почесний голова
Члени: Микола ВАЛЄР, д-р Мирослав МАЛЕЦЬКИЙ, Григорій МОРОЗ, Микола ПІДЛІСНИЙ, інж. Омелян ТАРНАВСЬКИЙ і дир. Микола ХАРХАЛІС

З великим жалем повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що 7-го листопада 1981 року на 52-му році життя, залишив цей світ

бл. п.

ЮРІЙ ЄВГЕН ОЛЕКСІЙ

БАТЬКО

а 9-го листопада 1981 на 45-му році життя, відійшла у вічне життя

бл. п.

ВІРА МИРОСЛАВА з КОЗІЇВ ОЛЕКСІЙ

МАТИ, ДОНЬКА І СЕСТРА

ПАНАХИДИ відправлено 9-го і 10-го листопада в похоронному закладі В. Музики.
ПОХОРОН відбувся 11-го листопада 1981 року з катедри св. Миколая на місцевий український цвинтар в Чикаґо, Ілл.

Горем прибиті:

сини — МАРКО І АНДРЕЙКО
мати — МАРІЯ КОЗІЙ
сестра — ХРИСТИНА КОЗІЙ
брат — ВСЕВОЛОД КОЗІЙ з дружиною ЛОРЕЛ і донькою ЛАРИСОЮ
двоюрідна сестра — АРЕТА АРЛЕН
та ближча і дальша Родина

Золотий Ювілей АНАСТАЗІЇ і ТЕОДОРА ШМОТОЛОХИ

ВІТАЄМО НАШИХ ДОРОГИХ БАТЬКІВ У 50-ту РІЧНИЦЮ ЇХНЬОГО ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ І КЛОНИМО СВОЇ ГОЛОВИ ПЕРЕД НИМИ З ПОШАНОЮ, ЛЮБОВ'Ю ТА ПОДЯКОЮ.

МНОГАЯ і БЛАГАЯ ЛІТА!

донька — ОЛЬГА з мужем МИКОЛОЮ Фіґолем і дітьми МИРОСЕЮ з мужем БОГДАНОМ Максимів, ЛЕВКОМ і ЛЯРИСОЮ
сини — СТЕПАН з дружиною ХРИСТЕЮ і синами АДРІЯНОМ і ПАВЛОМ
ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми ІВАСЬОМ і ЛІСОЮ
ЯРОСЛАВ з дружиною ТАМАРОЮ і сином ДАНИЛОМ

Бучач і Бучаччина
Ціна $25.00 + $1.00 пересилки
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЛИСТОПАД — ЦЕ МІСЯЦЬ ЗБІРКИ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ЛИСТОПАДОВИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАР УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ З ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ НАШОГО НАРОДУ. СПОВНІТЬ СВІЙ ПОЧЕСНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ЗЛОЖІТЬ СВІЙ ДАР ДЛЯ НАШИХ ІНВАЛІДІВ ЗБІРЩИКАМ, АБО ВИШЛІТЬ НА АДРЕСУ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ КОМБАТАНТІВ В ЗСА: SOCIAL SERVICE OF UKRAINIAN WAR VETERANS, 1321 West Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141.

Справа, яка зобов'язує...

(Закінчення зі стор. 1)

тьків та дітей записуватися до шкіл св. Юра; зорганізувати випускників шкіл св. Юра, в яких уже є професії та значний успіх у своїх знаннях, щоб вони перед громадянством засвідчили про вагу і конечність існування цих шкіл для виховання української молоді та для добра цілої спільноти.

Голова Комітету також ствердив, що, не зважаючи на це, що обидві школи св. Юра, а особливо Академія — це високоякісна школа, — як це на кожному кроці зазначують професори університетів і коледжів, до яких переходять алюмни Академії, — з кожним роком у цих школах позначається великий спад у фреквенції учнів. Сьогодні в народній школі є всього 98 учнів, а в Академії — 108 студентів. 99 відсотків учнів — це українці. Крім української мови в школі навчають — англійської, французької та еспанської мов. Після закінчення Академії св. Юра майже 95 відсотків градуантів без ніяких труднощів приймають до високих шкіл і за свої високі кваліфікації вони здобувають похвали. Багато з учнів, не-українців з інших шкіл, хотіли б дістатися до шкіл св. Юра, але їх не приймається з уваги на те, щоб тут існував виключно український гурт та український дух — які є тією базою і рушійною силою, що формує майбутнє української громади.

Тим більше, — продовжував Л. Зєлик, — що будинок гарний, обширний, є тут компютери і лябораторія — ввесь потрібний виряд — тільки сюди приходити і вчитися. І тому батьки повинні заохочувати своїх дітей ставати учнями цих двох шкіл, бо інакше звідкіля в майбутньому набрати свіжі кадри до Гарварду, Українського Вільного Університету, чи інших високих українських шкіл. Ще одним позитивним чинником Комітету є це, сказав його голова,— що в ньому є представники молодечих українських організацій, як Пласту (І. Куровицька) та СУМ-А (К. Василик), які причинюються до пожвавлення зацікавлення школами св. Юра, цим самим Комітет сьогодні старається притягнути сюди й інші організації. „Але проблема цих шкіл є відповідальністю усієї української громади", — підкреслив Л. Зєлик.

Адвокат Р. Гуглевич, подавши приклад жертвенности парохіян на будову церкви св. Юра, на яку досі вплинуло 4 мільйони готівки, зазначив, що таку жертвенність повинна виявити українська громада і на потреби шкіл св. Юра. Школа є побудована так, що може примістити, якщо врахувати потрібне приміщення на лябораторії — 1,000 осіб. Крім інших причин, яка становить причину впису учнів до цих шкіл є ця, що українська громада — рухома, бо спочатку принаймні 75 відсотків перейшло саме через Ню Йорк. Тепер люди розпорошилися, багато перенеслося на периферії й іноді мотивують свій брак заінтересування даними школами—труднощами з довозом, що на думку Р. Гуглевича, рішучо можна наладнати. Він також сказав, що на зменшення фреквенції у цих школах має вплив комплекс меншевартости, бо українці чомусь то вважають, що в інших школах — „краще". А не треба забувати, що Академія св. Юра має 18 кредитів, що їх зараховують американські університети поміж ними Ст. Джанс університет.

Сестра Моніка підкреслила, що Академією св. Юра цікавляться інші високі школи, наприклад, Купер Юніон коледж чи інші університети — і тут заходить дивна контрадикція, що не-українським університетам добре відомо про високі кваліфікації Академії св. Юра, а українці цього собі не усвідомлюють. Це явище хіба дійсно можна пояснити комплексом меншевартости. Студенти Академії св. Юра кожнорічно беруть участь в Українськім Фестивалі, виконуючи українські пісні й танці і займаючись продажем кераміки і вишивок — їхньої власноручної роботи. Беруть участь у різних імпрезах і академіях. Раз в тижні студенти можуть собі вибрати різні курси — чи то української вишивки, кераміки, танців, дереворізьби, малювання писанок, мистецтва чи фотографії. Також в Академії багато місця присвячують спортові, як відбиванці чи копаному м'ячеві. Цього року дівоча дружина при Академії св. Юра здобула перше місце у відбиванці.

Д-р Б. Кекіш сказав, що, на жаль, в усіх українських католицьких парохіяльних школах є замітний спад, не раз куди гірший, як в їхніх школах в Ню Йорку. Він також підкреслив, що школи св. Юра в нюйоркській системі мають дуже добру репутацію, як і звернув увагу, що в Академії св. Юра сьогодні існують так звані незалежні студії, які можна закінчити на протязі трьох років.

В. Бачинська порушила проблеми народної школи св. Юра, особливо проблему транспорту для найменших дітей. Вона вказала на позитиви цієї школи, а зокрема на те, що тут є зразкова дисципліна, учні звикають до рідної Церкви і обряду, тим більше, що тут навчаються релігії по-українськи, служать до Служби Божої в українському обряді — і скрізь тут панує українська мова. До цієї школи ходять не тільки українці-католики, але й православні.

Отець парох С. Шевчук, який займається адміністрацією цих шкіл, вказав на фінансові труднощі, сполучені з видатками на утримання школи, учителів, сторожів, звичайно за це все кожномісячно треба заплатити 20,000 долярів.

К. Василик заявив, що всім треба більше рухатися, організувати учнів, як також сказав, що члени молодшого і старшого Юнацтва СУМ-А є учнями шкіл св. Юра.

Л. Зєлик вказав на фінансову підмогу з боку УНСоюзу при різних нагодах, однією з яких є кожнорічна стипендія студентові Академії св. Юра.

Ще кілька хвилин поміж гостями — ентузіястами, членами Головного Екзекутивного Комітету та редакторами велася дискусія на тему засобів, якими можна б збудити зацікавлення школами св. Юра в кожній родині, в якій ще горить бажання забезпечити майбутність української діяспори.

Вкінці д-р Іван Флис — головний предсідник УНСоюзу висловив вдячність представникам Комітету, що вони, як і інші члени управ організацій і установ, не обминули союзових порогів, а прийшли поділитися своїми успіхами і порадитися над своїми проблемами. Д-р І. Флис теж заявив, що потреба шкіл св. Юра не є тільки проблемою нюйоркчан-українців, але всенародним питанням українського тут поселення. Д-р Флис рівнож приобіцяв, що як В-во „Свобода", так УНСоюз вийдуть назустріч потребам шкіл св. Юра — „пресою і касою", популяризуючи їх як — крайову потребу. „Люди напевно відгукнуться, а ми зі свого боку вам допоможемо", — заявив головний предсідник.

Новини Українського Гарварду

• Дякуючи старанням й експертизі двох наукових співробітників УНІГУ — д-рові Зак Ділові і д-рові Доналдові Островському — компютерський центр Гарвардського університету має тепер для своєї Ай-Бі-Ем-ської друкарської машини кириличні літери. Цей кириличний вклад дає можливість друкування текстів в українській, як теж церковно-слов'янській мовах, послуговуючись компютером. Вигідним є ще й те, що без труднощів можна друкувати тексти, в яких переплітається уживання англійської мови з українськими розділами. Наші науковці роблять спроби вживання компютера для опрацювання та редагування матеріялів із їхніх наукових дослідів.

• В серії монографій УНІГУ появилась друком праця Григорія Грабовича, професора української літератури в Гарварді, „Відносно історії української літератури". В основному це критичні завваження до „Історії української літератури" Дмитра Чижевського, але й одночасно пропонування нового моделю у підході до історії української літератури, як і відкинення думки, що українська література є „неповною".

• Проф. Ігор Шевченко, співдиректор УНІГУ, виступив з доповіддю в Атенах, Греція, на форумі Християнського Археологічного товариства на тему: „Доля візантійської наукової літератури між православними слов'янами". Доповідь була виголошена сучасною грецькою мовою.

Лондонське видавництво опублікувало цими днями збірку есеїв І.Шевченка, в яких розглядається проблеми громадського та інтелектуального життя Візантії часів Київської Руси.

• Д-р Патриша Герліги, наукова співробітниця УНІГУ, виїхала в Україну до Одеси та Києва в науковому відрядженні на три місяці. Цю подорож, що її субсидіює Міжнародна рада дослідчих обмінів, використає дослідниця для поширення своєї наукової праці, присвяченої історії Одеси від її заснування до 1914 року.

• Гарвардські професори взяли участь в тринадцятій крайовій конвенції американського об'єднання для поширювання слов'янських студій. Г.Грабович керував панелем, що займався проблемами української і білоруської літератур, а Богдан Струмінський доповідав про вплив україністики на сучасну білоруську гуманістику. Згадана конвенція відбулась в Монтерей, Каліфорнія при кінці серпня.

• Проф. Франка Сисина запрошено до складу Міжнародної ради дослідчих обмінів, яка є координуючим чинником для наладжування виміни науковими дослідами між Америкою та країнами Східньої Европи. Проф. Сисин є членом спеціяльного комітету для підбирання кандидатів на виїзд у наукових відрядженнях до Східньої Европи.

• В в останньому тижні серпня загостили до УНІГУ два науковці — о. д-р Олександер Баран із Вінніпегу та д-р Юрій Гаєцький із Чикаго. Отець д-р Баран збирає документацію для праці про еміграцію із Закарпаття до Північної Америки, а д-р Гаєцький, автор двотомової книжки про козацьку адміністрацію Гетьманщини, продовжує і поширює досліди цієї доби України.

• З початком жовтня оформлено в Гарвардському університеті бібліотечний фонд україніки (фонд української книжки) ім. Михайла Плешкана. Попередньо створено такі ж фонди імени Теодора Балка, Івана Бонка, Осипа Гладуна, Василя і Лідії Київ та Івана і Тетяни Стельмахів. Це постійні нерушимі фонди, з яких лише відсотковий прибуток зуживається на поповнення україніки в бібліотеках Гарварду.

• В цьому академічному році в Гарвардському університеті переводиться 11 курсів україністики: шість — історія України, три — літературознавство, два — українська мова. Крім того, відбуваються регулярно два семінари: четверговий - загальний семінар українознавства, вівтірковий — спеціялізований, досліди історичних джерел Київської Руси-України.

ВИСТАВКА АНДРІЯ МАДАЯ

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 15-го листопада ц.р., о год. 1-ій по полудні тут у ґалерії Об'єднання Мистців Українців Америки відбудеться відкриття виставки графіки Андрія Мадая з Філядельфії. Виставку, яка триватиме до 21-го листопада, можна оглядати в будні від 6-8, суботи й неділі від 1-8 вечора.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ФАДУК, член УНС Відд. 385, Т-ва Запорозька Січ в Міннеаполісі, померла 9 жовтня 1981 р. на 86 р. життя. Нар. в 1895 р. в Україні. Членом УНС стала в 1924 р. Залишила у смутку дві дочки — Елисавету і Єну, зятів і внуків. Похорон відбувся 12 жовтня 1981 р. на цвинтарі Св. Марії в Міннеаполісі.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ІВАН БІШКО, член УНС, Відд. 422 Т-ва Симона Петлюри у Філядельфії. Помер 13 жовтня 1981 р. на 79 р. Нар. у 1902 р. в Україні. Членом УНС став у 1934 р. Залишив у смутку дружину Анну, двох дочок з родинами, внуків та правнуків. Похорон відбувся 16 жовтня 1981 р. на цвинтарі Овкленд у Філядельфії.

Вічна Йому Пам'ять!
Євтушенко, секр.

КАТЕРИНА ЯЦИК, член УНС, Відд. 156 Т-ва ім. Тараса Шевченка у Брукгейвен, Па. Помер 6 серпня 1981 р. на 85 р. життя. Нар. у 1895 р. на Україні. Членом УНС став у 1928 р. Залишив у смутку 5 дітей: 3 синів Махайла, Андрія, Петра і 2 дочок Марію і Павлину. Похорон відбувся 8 серпня 1981 р. на цвинтарі Лавн Крафт у Линвуд, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Новак, секр.

ПАВЛО БАРАНСЬКИЙ, член УНС, Відд. 267 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ню Йорку. Помер 16 березня 1980 р. на 59 р. життя. Нар. у 1921 р. в Тернополі на Україні. Членом УНС став у 1961 р. Залишив у смутку дружину Орисю, дітей Романа, Лесю, Ореста, Христину. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Духа в Ґошен.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

НЕСТОР КОРЧУК, член УНС Відд. 113 Т-ва св. Івана в Деррі, Па. Помер 25 липня 1981 р. на 94 р. життя. Нар. у 1887 р. в Австрії. Членом УНС став у 1933 р. Залишив у смутку шість дочок. Похорон відбувся 28 липня на цвинтарі Св. Марії в Брейденвіллі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Ярчак, секр.

СТЕПАН КЛОПІЙ, член УНС Відд. 219 Т-ва ім. Михайла Грушевського в Нюарку, Н. Дж. Помер 17 вересня 1981 р. на 85 р. життя. Нар. у 1895 р. в Австрії. Членом УНС став у 1940 р. Залишив у смутку дружину, сина та двох дочок. Похорон відбувся 21 вересня 1981 р. на цвинтарі Піквест Юніон в Ґрейт Медовс, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ДЖУДІТ ІЛЛЕН ІКАЛО, член УНС, Відд. 155 Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбой. Померла 24 вересня 1981 р. на 32 р. життя. Нар. у 1948 р. в Перт Амбой, Н. Дж. Членом УНС стала у 1960 р. Залишила у смутку батьків, мужа і двох дочок. Похорон відбувся 27 вересня 1981 р. на цвинтарі св. Луки в Metuchen.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ТЕКЛЯ ЯКИМІВ, член УНС, Відд. 277 Т-ва св. Івана Хреста в Гартфорді. Померла 9 серпня 1981 р. на 77 р. життя. Нар. у 1904 р. в Криволуках на Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила у смутку сина, дочку і внуків. Похорон відбувся 12 серпня 1981 р. на цвинтарі св. Михаїла в Glaston Burry, Conn..

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ВАРВАРА КОГУТ, член УНС Відд. 217 Т-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й. Померла 11 вересня 1981 р. на 81 р. життя. Нар. у 1900 р. в селі Медведовичі, Тернопільської области на Україні, членом УНС стала у 1950 р. Залишила у смутку мужа, сина, внуків та правнуків. Похорон відбувся 14 вересня 1981 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Т. Кубарич

АНТОНИНА БАГНІЙ, член УНС, Відд. 133, Т-ва ім. Богдана Хмельницького у Нюарку, Н. Дж. Померла 26 вересня 1981 р. на 93 р. життя. Нар. у 1886 р. на Україні. Членом УНС стала у 1915 р. Залишила у смутку двох дочок, внуків і правнуків. Похорон відбувся 30 вересня 1981 р. на цвинтарі Святого Гробу у Нюарку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар